

Feltrapport fra rejsen til Nordøstgrønland sommeren 1992

Rejsens formål

At skaffe underretning om den tilstand, som kompagniets stationer befinder sig i, til vurdering af de midler der måtte være nødvendige til deres eventuelle istandsættelse eller vedligeholdelse, samt underretning om hvortil de benyttes. Det samme gælder i anden række hytterne, hvoraf mange er i dårlig stand eller ikke længere eksisterer.

Stationerne er: Aalborghus, Bessel Fjord, Mønstedhus, Hochstetter, Zackenberg, Loch Fyne og Knudshoved. Desuden har Hvalrosodden, Germaniahavn og Sandodden været anvendt af Nanok siden Kompagniets oprettelse i 1929

Desuden i muligt omfang at udføre reparationer.

Eftersom bygningerne er erklæret bevaringsværdige som en anerkendt del af Nationalparken, og indeholdt i dens bestemmelser, og eftersom det er et af kompagniets formål at nyttiggøre dem for rejsende i Nationalparken, anser vi det for et formål med rejsen at skabe kontakt og godt samarbejde såvel med slædepatruljen Sirius som med felthold i området og at få lejlighed til at drøfte fremtidige vedligeholdelses- og brugsmuligheder.

Logistik og økonomi

De økonomiske midler gav mulighed for opsendelse af to mand i chartret fly, indkøb af proviant, jolle, påhængsmotor og brændstof og opsendelse af dette med det årlige forsyningskib til Daneborg. Der var således ikke økonomisk mulighed for opsendelse af gods med fly. Hermed var en række begrænsninger i rejsens omfang og udbytte på forhånd lagt fast. Eneste flymulighed var i perioden 28.07. - 26.08.92 i forbindelse med en anden ekspedition.

Feltområdet måtte nødvendigvis være i nærheden af Daneborg, hvortil forsyningskib normalt kan ventes i begyndelsen af august.

I 1992 har issituationen været vanskelig, og det viste sig, at godset først kunne losses den 10. og 11.08.

Disse forhold indskrænkede væsentligt rejseperioden lokalt i området. Da efteråret nærmer sig i slutningen af august, er rejsemulighederne i en lille jolle på dette tidspunkt begrænset, når hjemrejsedagen ligger fast, og muligheden for at man må ligge vejrfast undervejs øger risikoen for at man ikke kan nå tilbage til tiden.

Rejsens forløb

Som følge af ovenstående havde vi kun mulighed for at vælge Zackenberg som opholdssted og udgangspunkt. Selvom afstanden til Kuhn ø og Hochstetter er ret kort, kan der ikke sejles i jolle dertil.

Vi havde lejlighed til at forhøre os om stationernes tilstand og at drøfte kystens forhold og historie i almindelighed med folk med stor erfaring i Nordøstgrønland, heriblandt mandskabet på Daneborg og orlogskaptajn Palle Norit, supervisor for Danmarkshavn, Bendt E. Nielsen (Lille Sylte), stabslæge Leif Vanggaard, fra Københavns Universitet botanikerne Bent Fredskild og Gert Steen Mogensen, geomorfologerne Hanne Hvidtfeldt Christiansen og Ole Humlum samt medlemmer af British Clavering Expedition, som opholdt sig på Revet.

I det område vi har færdedes, nemlig Young Sund og Tyroler Fjord findes både danske og norske hytter. Lindemans hytten, hytten ved Skiferdalen i Young Sund og Kap Berghaus hytten er alle i forfald, mangler pap og ruder, men har ovn og kul. De vil kunne sættes i stand med små midler.

Vi har desuden besøgt den norske station Moskusheimen på Revet og hytterne i Lerbugten, ved Louise elv på Clavering ø og hytten ved Zackenberg (som også alle nemt kunne gøres i stand). Forsøg på at sejle til Herschellhus og yderkysten måtte opgives på grund af pakis. Den påtænkte rejse til Loch Fyne måtte opgives på grund af det fremskredne tidspunkt.

Vi har i alt sejlet ca. 380 km.

Generelt

Generelt vil vi gerne fortælle, at opholdet har givet os store naturoplevelser. Desværre så vi ikke selv den isbjørn, som besøgte folkene på Revet og stjal deres chokolade, ej heller den ulv som Ole og Hanne så udenfor vores vindue en tidlig morgen. Moskusokserne holdt sig på afstand, men stedets ræve og gæs lærte vi at kende på tættere hold, og vi har kigget op til Fligely, Kuhn ø og Sabine ø oppe fra Zackenbjerget. Vi har fisket havørreder, som vi har røget, stegt, kogt, spist. Vi har set hvalros fra vores lille båd, heldigvis på afstand. Vi har haft det sjovt med Siriusfolkene, ved deres årlige fisketur ved Zackenberg elven og har fået lov at opleve deres depotudlægning og sælfangst med kutter. På et tidspunkt mente vi at have haft besøg af ca. 50% af Nordøstgrønlands befolkning (nord for Ella Ø).

Vi har i begyndelsen haft en lang periode med sol og stille vejr (og millioner af myg), - senere efterårsvejr med tåge, regn og blæst og bådture i høj søgang. Fugletrækket begyndte, landskabets farver skiftede, og solen sank hastigt.

Rustne brændstofromler i Rudi bugt og Tyroler Fjord kan spores til Base-dumpen i Young Sund, hvor vi har foretaget oprydning, og ca. 300 udbrændte tromler er blevet samlet i et depot og rykket tilbage fra stranden.

De mennesker, vi har truffet, har vist Nanok velvilje og interesse og har bidraget med ideer og synspunkter om Nanoks nuværende og fremtidige muligheder.

Afsluttende vil vi bemærke, at vi nu føler os bedre i stand til at vurdere bygningernes fremtid. Der er desuden med beskedne ressourcer etableret et "depot", hvor der findes proviant, brændstof, båd og motor.

Vi vil gerne takke slædepatruljen Sirius for venlig hjælpsomhed og Siggie og Ragnar for flot flyvning samt de bidragydere, der har gjort rejsen mulig.

På Nanoks vegne

Erik Jensen og Jens Schultz